

GEORGANISEERDE
VOORLICHTINGSMOGELIJKHEID OMTRENT
HOUT — EEN DRINGENDE EISCH.

(Voordracht gehouden op de Voorjaarsvergadering van de
Nederlandsche Boschbouwvereniging te Breda,
op 11 Juni 1936).

door

Dr. J. R. BEVERSLUIS.

Het hout neemt in den wereldhandel een zeer belangrijke plaats in. Volgens het Jahrbuch des Weltholzhandels, uitgave van het C.I.B.¹⁾, staat in het wereldhandelsverkeer van grondstoffen en voedingsmiddelen, gerangschikt naar de geldswaarde van den totalen uitvoer, over 1934, het hout in onbewerkten en halfbewerkten vorm op de 4e plaats, na katoen, wol en steenkool. De zoo belangrijke wereldhandels artikelen als suiker, petroleum, koffie, tarwe, rubber en thee komen pas na het hout.

Het hout is bovendien een gecompliceerde grondstof, in zijn eigenschappen zeer veelzijdig, en derhalve ook bruikbaar in een groote verscheidenheid van toepassing.

Het mag dus op zijn minst genomen merkwaardig heeten dat werkelijke en gefundeerde kennis betreffende dit belangrijke materiaal slechts schaars aanwezig is onder diegenen die voortdurend rechtstreeks ermede te maken hebben: de houthandelaren, en de houtgebruikers in nijverheid en industrie.

Tot op zekere hoogte is dit begrijpelijk. De grootste wereldhandel, en de belangrijkste handelsbeweging in Nederland, betreffen nog steeds de betrekkelijk eenvoudige artikelen: grenen-, vuren- en dennenhout. Tot voor kort liepen daarvoor de zaken in wezen eenvoudig. Die artikelen waren in hooge mate eenvormig, de herkomst was van ouds bekend, en zij hadden hun vaste, snelgroeiende, en vrijwel onbestreden markt. Voor de overige houtsoorten gold in hoofdzaak hetzelfde, voorzoover mode daarbij geen rol speelde. In de gebieden van herkomst was de sorteering als regel betrouwbaar, scherp en zaakkundig. Het hout werd van het begin af zorgvuldig en zaakkundig behandeld, en het kreeg vóór de toepassing den tijd en de gelegenheid om langs natuurlijken weg de

¹⁾ Zie bl. 8.

gewenschte graad van droogheid en belegenheid te bereiken.

Langzamerhand geraken echter vele der van ouds bekende bronnen uitgeput. Hout uit cultuurboschen, dus op andere wijze gegroeid, gaat een steeds belangrijker aandeel nemen in het verhandelde hout. Amerika, met andere mentaliteit en ander tempo, kwam met enorme hoeveelheden in de markt. Houtsoorten uit tropische gebieden worden in stijgende mate aangeboden, waarbij het aantal soorten zich steeds uitbreidt. De tijden van grooten voorspoed en koortsachtige ontwikkeling gunden het hout den tijd van beliggen niet meer. Concurrentie van andere materialen, als ijzer en beton, waarvan de eenvormigheid en de technische eigenschappen zich binnen veel engere grenzen bewegen dan die van hout, deed aan de toepassing van hout op vele gebieden gevoelig afbreuk.

Dit alles leidt ertoe dat zij die met hout werken, zoowel de handelaar als de gebruiker, niet meer volstaan kunnen met geringe, ongefundeerde of eenzijdige kennis betreffende hun materiaal.

De houtdebitant moet zich losmaken uit de min of meer aartsvaderlijke en hautaine beroepsopvatting. Hij moet zich ontworstelen aan een teveel aan traditie, sleur en afzijdigheid, en dient zich grondig onderlegd, of althans degelijk ingelicht, te werpen in den strijd om de markt. De houthandel moet weten wat de deugden van zijn materiaal zijn, waarop deze berusten, hoe zij te behouden, en eventueel te verbeteren zijn. Hij moet weten, op grond van deugdelijke feiten, waarvoor zijn materiaal te gebruiken en aan te bevelen is, ook in vergelijking met andere materialen.

Ook onder de gebruikers heerschen nog te veel onjuiste niet geheel juiste, of niet op feiten berustende oordeelen en opvattingen. Zij zitten nog te vaak vast aan sleur, overlevering en vooroordeel. Tegenover nieuw aanbod staan zij onzeker, en daardoor vaak afwijzend, wegens gebrek aan kennis en gegevens, en het ontbreken van een georganiseerde mogelijkheid van objectieve voorlichting.

Er is reeds een zeer aanzienlijke hoeveelheid, op wetenschappelijk onderzoek berustende, kennis omtrent het hout beschikbaar. Ook omtrent nieuwe houtsoorten, en nieuwoptredende vraagstukken en mogelijkheden is vaak waardevol materiaal aanwezig. Het contact en de uitwisseling tusschen practijk en onderzoek is echter buitengewoon gering. Tot beider schade. Want het onderzoek kan niet buiten nauw contact met de practijk, wil het niet beperkt blijven tot alleen voor de wetenschap belangrijk werk. Van de practijk uit moeten de vragen en problemen komen die het onderzoek aan het werk zetten. De practijk beschikt bovendien over een schat van waarnemingen, ervaringen en aanwijzingen, die vaak slechts systematisch onderzoek behoeven om tot waardevolle gegevens te worden.

Het hiervoor geschetste gemis aan kennis en aan mogelijkheid van voorlichting wordt in de betrokken kringen wel degelijk gevoeld en erkend. Er is behoefte aan voorlichting, zooals allereveel voortdurend blijkt¹⁾).

Uit de kringen der practici zelf is ook getracht aan die behoefte tegemoet te komen door de publicatie van eenige boeken. De voorlichting, daarin gegeven, is echter op vele punten niet van dien aard, dat hierdoor werkelijke en juiste kennis verspreid zou worden. Men oordeele zelf over de juistheid van deze uitspraak aan de hand van de volgende citaten uit een paar van deze werken. Het aantal citaten zou uit te breiden zijn. De hier volgende zijn echter voldoende. Zij typeeren de aard van de voorlichting en de kennis die in practijkskringen beschikbaar is.

„Voorjaar, zomer en herfst zijn niet geschikt voor het vellen van boomen, die goed timmer- of meubelhout moeten leveren, omdat dan de voedingssappen, waarmede alle inwendige kanalen overvol zijn, gaan gisten. Daarbij ontstaan zure producten, die op de houtvezels (celwanden) inwerken, en deze vernielen. Het hout gaat rotten”.

„Tegen in het voorjaar geveld hout kan men nog als groot bezwaar aanvoeren dat het zeer poreus is, minder bestand is tegen inwerking van water, en ook veel geringer draagkracht heeft, en minder veerkrachtig is dan het hout van in den winter gevelde boomen”.

„Het spint van grenenhout bevat veel bederfwerende looistoffen en wordt daardoor aan de lucht blauw”.

„Het hout van loofboomen bestaat grotendeels uit vaten, die vaak met verdikte sappen gevuld zijn”.

„De eik is een lichtboom, wat een bezwaar is voor den aanplant in bosschen. Men moet veel ruimte laten tusschen de boomen, en door het weinige bladafval gaat de productiviteit van den grond snel achteruit. De aanplant neemt dan ook af, omdat men de humusrijke, vruchtbare grond die er geschikt voor is, voordeelijker als bouwland kan gebruiken. Bij ons komen zelfs in 't geheel geen eikebosschen meer voor. Alleen hakhout wordt nog aangeplant.”

„De geur van djatihout is afkomstig van een vermenging van olieachtige levenssappen met zwavelhoudende kalk”.

„De ringscheurigheid is een gevolg van een te gering verband tusschen de jaarringen ; waarschijnlijk ontstaat het reeds tijdens den groei, doordat de verbindingsstoffen op de betrokken jaarringen verhardten”.

¹⁾ Een zeer recent krachtig bewijs hiervoor is het volgende: De N.V. Houtindustrie „Picus” maakte bekend dat zij voor belangstellenden gratis een schriftelijke cursus zou uitgeven die het hout in het algemeen, en het triplex in het bijzonder zou behandelen. Binnen zeer korten tijd hebben zich ruim 1500 deelnemers uit vakkringen aangemeld.

Over het hout dat door vuur of roodstrepigheid is aangestast, wordt gezegd :

„In de vuurstrepen zijn de cellen dus nog wel aanwezig, doch ze zijn slechts gevuld met een minderwaardig vocht, waardoor het hout zeer poreus en dor is”.

De voorziening in deze behoefte aan voorlichting is hier te lande echter niet in daartoe opzettelijk georganiseerden vorm aanwezig. Het resultaat daarvan is dat thans vaak niet tot informeeren overgaan wordt, omdat men den weg niet weet en dat de vragen die gesteld worden, gezonden worden aan verschillende laboratoria en instellingen, zooals de Technische hogeschool, de afdeling Handelsmuseum van het Koloniaal instituut, de afdeling Boschexploitatie van het Instituut voor boschbouwkundig onderzoek van de Landbouwhogeschool, het Staatsboschbeheer en de Ned. Heidemaatschappij. Vele der gestelde vragen zijn niet volledig te beantwoorden met inlichting omtrent een enkel bepaald onderdeel, en voor behandeling van die andere aspecten van de zaak zou vaak weer een andere instantie aangewezen zijn. Wegens het ontbreken van eenigerlei organisatie op dit gebied vindt aldus onvermijdelijk soms onvolledige inlichting plaats, zal veel parallelarbeid verricht worden, en zal veel werk niet voldoende tot zijn recht komen.

Enkele voorbeelden mogen een indruk geven van den aard van een deel van de gestelde vragen, en de rol die de voorlichting daarbij vervult.

1. In grooten getale, en voortdurend, worden vragen gesteld om inlichting, controle en beslissing, betreffende de soort van hout, in verband met de benamingen in den handel.

Het is nauwelijks te gelooven welk een chaotische verwarring er heerscht op het gebied van de benaming van de houtsoorten in den handel. Onzekerheid, teleurstellingen en conflicten zijn daarvan het gevolg. Een sprekend voorbeeld daarvan is het volgende authentieke briefje van een kooper aan een houthandelaar: „Mijnheer, U verkocht aan mij Amerikaansch grenenhout, dus moet U mij geen pitchpine zenden, aangezien ik dat niet gekocht heb, en niet kan verwerken.” Dergelijke dingen, zoo voegde de betrokken houthandelaar er aan toe, zijn schering en inslag.

Overigens behoef ik U maar te wijzen op het misbruik dat gemaakt wordt van de namen eik, mahonie en teak voor een groot en steeds toenemend aantal exotische houtsoorten. Vaak vertoonen deze weinig of in het geheel geen overeenkomst met de genoemde soorten. Dit misbruik is bovendien nog af te keuren om een geheel andere reden. Onder die vreemde houtsoorten komen er namelijk verscheidene voor die weliswaar niet voldoen aan de specifieke eischen die aan de geïsurpeerde naam verbonden zijn, doch die op zichzelf uitstekende eigenschappen kunnen bezitten, welke dan echter

door het dingen naar een valsche positie niet tot hun recht komen.

2. Vaak wordt gevraagd om onder de inheemsche of exotische houtsoorten eenige soorten op te geven die voor bepaalde doeleinden geschikt zijn, omdat men inheemsch of ander bekend hout in de vereischte kwaliteit niet of niet voldoende verkrijgen kan. Indien de gestelde specifieke eischen medegedeeld worden, kan men op grond van de bekende eigenschappen van vele houtsoorten vaak een aantal daarvan noemen die aan de eischen kunnen voldoen.

Bij dit soort inlichtingen komt dan vaak de eisch naar voren, waarop zoeven gedoeld werd, namelijk dat ook andere aspecten van de zaak in beschouwing genomen moeten worden. Er zijn verschillende gevallen voorgekomen, dat weliswaar houtsoorten te noemen waren, die zouden voldoen, doch waarvan bleek dat deze slechts in voor het doel te kleine afmetingen verkrijgbaar waren, of dat zij wegens verspreid voorkomen in de bosschen, of om andere redenen, slechts moeilijk te verkrijgen waren. Ook de mogelijkheid van eenige duurzaamheid in de nalevering moet daarbij nagegaan worden.

Dergelijke vragen en ervaringen kunnen tevens aanleiding zijn den boschbouw opmerksaam te maken op bepaalde houtsoorten, afmetingen of kwaliteiten, waarnaar blijkbaar vraag is, doch die niet voldoende beschikbaar zijn.

Ook hier is een leemte, en een gebrek aan wisselwerking, waarin georganiseerde voorlichting voorzien kan.

Te veel laat men de geschiedenis van het hout beginnen met het materiaal, zooals het in den handel is. Het houtonderzoek is te zeer los geraakt van verband met den boschbouw. Dat is verkeerd. Het hout is niet uitsluitend een materiaal. Het is een natuurproduct van organischen aard. Hout is ook: de boom en het bosch. Kennis van het hout kan niet volledig zijn zonder kennis van boom en bosch.

En ook de boschbouwer mag niet onverschillig staan tegenover kwaliteit en eigenschappen van het materiaal dat onder zijn verzorging zich ontwikkelt. Immers: het productiebosch is slechts middel tot doel. Het doel is: het kweeken van hout; en dan dus van zoo goed mogelijk hout. Voor alle toepassingen van hout zijn er drie factoren die de kwaliteit en de prijs in de hoogste mate beïnvloeden. Deze zijn: de hoeveelheid en de aard van noesten; de breedte en de opbouw van de jaarringen; de mate van de gelijkmatigheid in de breedte en de opbouw van de jaarringen over de geheele doorsnede. Elk dezer kenmerken kan de boschbouwer op beslissende wijze beïnvloeden, en hij is dan ook verplicht dat te doen. Van de eerste aanleg af tot aan het vellings-tijdstip kan en moet hij zijn methodes en maatregelen zoevel mogelijk zoodanig kiezen, dat het houtlichaam van zijn boomen, wat de genoemde factoren betreft, zoo gunstig mo-

gelijk is samengesteld. De aard der daartoe te treffen maatregelen wisselt met de groeiplaats-factoren, het opstandsklimaat en de houtsoort. Zulk streven eischt veel van den boschbouwer, maar het is mooi en interessant werk. En dat werk ziet zich ruimschoots beloond in aanzienlijk hogere betaling van het eindproduct, en in een hogere waardeering van het materiaal hout in het algemeen.

Het zal zeker een belangrijke zijde van de taak van een houtvoorlichtings-organisatie zijn om ten aanzien van deze en dergelijke zaken in voortdurend en nauw contact met den practischen boschbouwer te treden.

3. Zoo komt het ook wel voor, maar helaas veel minder dan gewenscht is, dat een houtexploitant of -handelaar nieuwe of minder bekende houtsoorten in behoorlijke hoeveelheden leveren kan, en wenscht te weten voor welke doeleinden hij deze aanbevelen kan. Dat moest regel zijn, en kan regel worden bij georganiseerde mogelijkheid van voorlichting. Op die wijze kan de houthandel zijn waar aanbevelen op grond van eigenschappen die een feit zijn, en op onderzoek berusten.

4. Vaak treden moeilijkheden en kwesties op omdat in partijen hout, die onder 'denzelfden handelsnaam verhandeld worden, te groote verschillen in sommige eigenschappen optreden. Hierbij wordt niet gedacht aan meer of minder geoorloofde menging onder willekeurige toepassing van een bekende naam, waarop ik zoeven doelde. Thans heb ik speciaal op het oog exotische houtsoorten die in verband met de ruwere beoordeeling die de inheemsche bevolking toepast, door haar met eenzelfde naam aangeduid worden, en door haar ook voor dezelfde doeleinden gebruikt worden. Ook wordt soms dezelfde inheemsche naam aan uiteenlopende houtsoorten gegeven. De scherper keurende westersche houthandel vindt dan, zooals gezegd, soms te ver uiteenlopende eigenschappen in partijen hout van één naam. Georganiseerde voorlichting kan in zulke gevallen moeilijkheden en conflicten tot oplossing brengen, en eraan medewerken dat productie, handel en gebruik scherpere onderscheidingen maken.

5. Moeilijkheden treden soms ook op naar aanleiding van de vraag of een geconstateerde of optredende beschadiging of aantasting van het hout (b.v. breuk, zwam, wormgaatjes) reeds vóór de aflevering aanwezig was, of later optrad. Objectieve voorlichting en uitspraak moet hierbij mogelijk gemaakt worden. Een georganiseerde voorlichtings- instantie zal in het constateeren van dergelijke gebreken of bezwaren soms aanleiding kunnen vinden om de houtexploitanten er opmerkzaam op te maken dat van enkele bezwaren de oorzaak reeds bij hen te zoeken is, b.v. de aanwezigheid van boorgaatjes van nathoutboorders, of van te sterke scheuren,

Kanada, Oostenrijk, Polen, Tsjecho-Slovakye, Zwitserland. (Zie bijlage). Laat ik er direct bij zeggen dat daaraan in bijna alle landen vóór alles houtpropaganda en bevordering van nieuwe toepassingen ten gronde ligt. Internationaal is deze zaak ook gecoördineerd in de propaganda-dienst van het C.I.B. (Comité permanent international de la production, de l'industrie et du commerce du bois), gevestigd te Weenen. Verheugend is het daarbij te kunnen constateeren dat unaniem er den nadruk op wordt gelegd, dat alle werkzaamheid in deze richting zich baseeren moet op wetenschappelijk en technisch vaststaand feiten- en kennismateriaal. Naar aanleiding van het feit dat deze werkzaamheden in hoofdzaak propaganda ten doel hebben moge ik opmerken dat ook in goed opgevatte voorlichting zelfs onopzettelijk vaak reeds eenige propagandistische strekking besloten ligt. Op deze verhouding tusschen voorlichting en propaganda kom ik straks nog even terug.

Organisatorisch zou de eenvoudigste en doeltreffendste vorm voor een houtvoorlichtingsdienst zijn: de oprichting van een proefstation, met volledige uitrusting voor allerlei onderzoek, met uitgebreide verzamelingen van hout en daarmee verbonden materiaal, en ruim voorzien van literatuur en overig documentatie-materiaal. In deze tijden van noodzakelijke sterke versoering mag men echter aan zulk een kostbare nieuwe instelling niet denken. Maar ook principieel bezien, ook los van den druk van crisistijd, kan men tot een geheel andere, zeer gelukkige, oplossing komen. De stichting van zulk een proefstation zou principieel den opzet inhouden van onderzoek, ook op eigen initiatief. Er zijn echter reeds eenige laboratoria aan onze inrichtingen voor hooger onderwijs, en aan het Koloniaal instituut, die op dergelijke onderzoekingen ingericht zijn. Nu bestaat sinds eenige jaren het alleszins toe te juichen streven om het toegepaste natuurwetenschappelijk onderzoek te coördineeren. Deze taak is opgedragen aan de Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van nijverheid, handel en verkeer (Nijverheidsorganisatie T.N.O.), gevestigd te 's Gravenhage). Het ligt dus voor de hand om krachtens dit beginsel ook op het gebied van het houtonderzoek te voorkomen dat onnoodig parallelwerk plaats vindt. Het zou volkomen daarmee in strijd zijn nog weer een nieuwe onderzoekinstantie in het leven te roepen.

Een houtvoorlichtingsdienst zal niet buiten onderzoek kunnen, doch voor dit werk zullen dan de genoemde laboratoria in het werk van dien dienst ingeschakeld kunnen worden.

Principieel zal de taak van een houtvoorlichtingsdienst vastgelegd kunnen worden in de volgende eenvoudige omschrijving: inlichtingen verstrekken. Organisatorisch vereischt de vervulling van deze opdracht: inschakeling van het onder-

zoek-wezen.

Vele der vragen om inlichting betreffen zaken waarop een deskundige met ruime en meerzijdige kennis rechtstreeks een bevredigend antwoord kan verstrekken. Er zullen gevallen zijn, waarin zijn persoonlijke kennis en deskundigheid ontoereikend zijn. Dan moet de leider van den dienst weten tot wien hij zich voor die speciale onderdeelen kan wenden, en moet de organisatie-vorm zoodanig zijn, dat van dien kant alle medewerking verzekerd is. Voor de beantwoording van vragen die opzettelijk in te stellen onderzoek eischen, dienen, zooals gezegd, de daartoe ingerichte laboratoria in de organisatie ingeschakeld te zijn. Er zullen ook onderzoekingen noodig blijken, die geen bijzondere eischen stellen aan laboratorium-uitrusting. Voor zulke gevallen dient de leider van den dienst te beschikken over eenige laboratorium- en eventueel terreinruimte, waar hij dergelijke eigen onderzoekingen kan uitvoeren.

De leider van den dienst zal dus enkele onderdeelen van de gebieden, waarover de inlichtingen zich uitstrekken, zelf dienen te beheerschen en te behandelen, en de daarvoor noodige werkruimte, en enkele niet kostbare instrumenten te zijner beschikking moeten hebben. Denkbaar is ook dat bepaalde onderzoekingen, die op een ander daartoe ingericht laboratorium moeten plaats vinden, door den leider zelf verricht worden, aan wien dan gastvrijheid geboden wordt in dat laboratorium.

De voorlichtingsdienst zal naast inlichting op verzoek ook uit eigen beweging inlichting en voorlichting kunnen verstrekken. Wanneer de leiding weet dat in bepaalde gevallen onjuiste of onvolledige opvattingen heerschen of verkondigd worden, zal zij hierop dienen te wijzen, onder aanvoering van het juiste. Wanneer de leiding ergens leemten of tekort aan activiteit in de toepassing van hout constateert, zal zij op gepaste wijze dit tekort kunnen trachten aan te vullen. Hierbij is ook te denken aan den vorm van brochures, en van mededeelingen in de pers. Eendeels zal dergelijk handelen informatief zijn, anderdeels soms wellicht van min of meer propagandistischen aard. Men zij voor dit laatste niet al te bevreesd. De grens tusschen die beide strekkingen is reeds vaag. En, volledig konsekwent beschouwd, omvat inlichting het in het licht stellen van de juiste feiten, wanneer daarom gevraagd wordt, maar ook ongevraagd, wanneer dat noodig of nuttig is.

Nog een laatste opmerking moge ik maken: Een hout-voorlichtingsdienst zal principieel tot taak moeten hebben: voorlichting betreffende hout in den ruimsten zin. Niet b.v. uitsluitend ten behoeve van het Nederlandsche hout. Dit neemt

niet weg dat ook het Nederlandsche hout veel baat zal hebben van zulke voorlichting. Zoo zal juiste voorlichting onder anderen een eind kunnen maken aan ongemotiveerde achterstelling van ons inheemsch hout bij ingevoerd hout. Zoo zal juiste voorlichting vaak onzekerheid kunnen wegnemen omtrent leverbaarheid, en daardoor de bereidheid om inheemsch hout te gebruiken, kunnen opwekken of versterken.

Ik eindig met het uitspreken van de hoop dat Nederland spoedig over een georganiseerde voorlichtingsmogelijkheid omtrent hout zal beschikken.

BIJLAGE.

OVERZICHT VAN DE ORGANISATIES DIE INTERNATIONAAL EN IN DE VERSCHILLENDE LANDEN TOT DOEL HEBBEN: HOUTPROPAGANDA, ONDERZOEK EN VOOR- LICHTING BETREFFENDE HOUT.

I. INTERNATIONAAL.

HET C. I. B.

Comité permanent international de la production,
de l'industrie et du commerce du bois.

(Das internationale Holzwirtschaftscomite.)

Zetel te Weenen.

A. Werd gesticht als voortzetting na een vruchteloze conferentie van houtexperts, gehouden door de Economisch comité van den Volkenbond te Genève in 1932, en na eenige voorafgaande mislukte pogingen), in den herfst van 1932.

Thans (Juni 1936) zijn als lid aangesloten:

1. *Frankrijk*. De centrale organisaties van de houtproducenten, den houthandel en de houtindustrie, onder leiding van de directie van de staatsbosschen.
2. *Italië*. De staatsorganisatie betreffende bosch en hout.
3. *Joegoslavië*. De centrale organisatie Holzwirtschaftsrat. (Welke weldra een publiekrechtelijk karakter zal verkrijgen.)
4. *Oostenrijk*. De Holzwirtschaftsrat. (Publiekrechtelijk erkende top-organisatie voor het houtbedrijf.)
5. *Polen*. De Holzwirtschaftsrat, omvattend de centrale organisaties van het bosch- en houtbedrijf, n.l. die van

- de leiding van de staatsbosschen, die van de boschbezitters, en die van houthandel en -industrie.
6. *Roemenië*. De Union générale des industries de la Roumanie (Ugir) ; Section forestière.
 7. *Tsjechoslovakye*. De Holzzentralrat. (Publiekrechtelijk erkende centrale organisatie van het houtbedrijf.)
- B. Begin 1935 werd een *Internationale propaganda-afdeeling* aan het C.I.B.-secretariaat verbonden.
- C. Het C.I.B. organiseerde de *1e Internationale conferentie voor houtpropaganda* te Parijs, van 3 tot 5 Juli 1935. Hier waren aanwezig vertegenwoordigers uit:
1. *Vereenigde staten van Noord-Amerika*. (Yale school of forestry ; vertegenwoordiger van het Dept. of commerce, Forest products division.)
 2. *Duitschland*.
 3. *Engeland*. (Voorzitter van de Timber development association.)
 4. *Finland*. (Zentralverband der Finnischen Sägewerksbesitzer.)
 5. *Frankrijk*. (Staatsbosschen ; Comité des Forêts ; Fédération nationale du bois ; Syndicat général des importeurs de bois ; Institut national du bois ; Ecole supérieure du bois ; en vele andere organisaties.)
 6. *Kanada en Britsch Columbia*. (Timber commissioner for Eastern Canada ; British Columbia timber commissioner.)
 7. *Oostenrijk*. (Holzwirtschaftsrat ; Bondsboschwezen ; Inlands-Absatz-Förderungsstelle beim Holzwirtschaftsrat.)
 8. *Polen*. (President C.I.B. ; Conseil supérieur des associations du bois en Pologne.)
 9. *Tsjechoslovakye*. (Holzzentralrat ; Staatliches Forschungsinstitut.)
 10. *Zweden*. (Svensk trävaru export föreningen.)
 11. *Zwitserland*. (Bondsboschwezen ; Forstwirtschaftliche Zentralstelle.)
- Deze 1e conferentie leidde o.a. tot twee belangrijke besluiten :
- a. Uitbreiding van de organisatie van de internationale propaganda- en informatie-dienst binnen het kader van het C.I.B.
 - b. Schepping en uitbreiding van nationale propaganda-organisaties.
- D. Naar aanleiding van de besluiten van de 1e Parijsche conferentie werd aan het C.I.B. verbonden een *Internationale Ausschusz für Holzverwertung*.

- Hierbij zijn thans (Juni 1936) als lid aangesloten :
- 1 t/m 7. Bovengenoemde onder A. vermelde leden van het C.I.B.
 8. *Engeland*. Timber development association limited.
 9. *Kanada en Britsch Columbia*. Timber commissioner for Eastern Canada. British Columbia timber commissioner.
 10. *Zwitserland*. Schweizerischer Verband für Waldwirtschaft.

E. *2e Internationale conferentie voor houtpropaganda* te Londen, van 31 Maart tot 2 April 1936.

Het C.I.B. wijdt zich aan de propaganda voor het gebruik van, en betere kennis betreffende het hout. Het zorgt voor internationale uitwisseling van gegevens en propaganda, voor inlichting en documentatie. Het geeft tot dat doel uit een periodiek dat in het Duits „Propagandadienst” heet, en dat uit allerlei landen en over alle gebieden van houtgebruik nieuws en inlichtingen brengt, die inlichtende en propagandistische waarde hebben. Verder verzamelt en publiceert het uitgebreide statistische en marktkundige gegevens betreffende en in verband met den houthandel en het houtgebruik van alle landen van de wereld.

Het publiceert de volgende periodieken :

- I. Monatshefte des Europäischen Holzexportes. (In Kubikmetern).
 - II. Vierteljahres-Hefte des Weltholzhandels mit Nord Amerikanischen Exportziffern. (In Kubikmetern).
 - III. Jahrbuch des Weltholzhandels. (In Kubikmetern, Standards und Schweizer Franken.)
 - IV. C.I.B. Informationsdienst. (Übersicht über die Lage aller wichtigen Holzmärkte und Holzexportländer.) (4 × jaarlijks).
 - V. Internationale Rundschau für Holzverwertung („Propagandadienst”) (8 × jaarlijks).
- I, III en V verschijnen in het Duitsch, Engelsch en Fransch. IV slechts in het Duitsch.

Naast de C.I.B.-werkzaamheden vonden plaats „*Holzforschungsbesprechungen*” te Mariënbad, van 17 tot 19 Juni 1935.

Dit waren besprekingen tusschen een aantal vooraanstaande personen op het gebied van het houtonderzoek en het houtbedrijf, uit de Vereen. St. v. N. Amerika, Duitschland, Frankrijk, Tsjecho-Slovakye, Zweden, Zwitserland. Doel was o.a. om vast te stellen welke toepassingsmogelijkheden voor hout reeds volledig rijp zijn voor propaganda, en omtrent welke nog nader onderzoek noodig is. Verder werd er nog velerlei besproken, waarbij de noodzaak van nauw contact

tusschen onderzoek en praktijk wederkeerig erkend werd, en het nut van bijeenkomsten als deze groot bleek.

Besloten werd dergelijke besprekingen regelmatig te houden, zoo mogelijk twee tot driemaal per jaar.

II. IN DE VERSCHILLENDE LANDEN.

Vereenigde staten van Noord-Amerika.

1. National lumber manufacturer's association.
2. De vereeniging American forest products industries werd in 1935 gemaakt tot een afdeling van de N.L.M.A., met het doel zich te belasten met houtbedrijfs- en -gebruiksonderzoek en houtpropaganda, welke niet uit de openbare kas bekostigd kunnen worden.

België.

Conseil général du commerce et de l'industrie du bois en Belgique.

Denemarken.

Der Buchenholzausschusz.

Duitschland.

Arbeitsgemeinschaft Holz.

Fachausschusz für Holzfragen.

Ausschusz für Technik in der Forstwirtschaft. (Tot voor kort was dit een commissie uit de Deutsche Forstverein en de Verein Deutscher Ingenieure. Volgens een bericht in „Silva" van 3 April 1936, Nr. 14/15, is krachtens een beschikking van den Reichsforstmeister en van de leiding van de Deutsche Forstverein met ingang van 1 April 1936 deze Ausschusz losgemaakt van de D. F., en maakt zij als zelfstandige onderzoeks-, voorlichtings- en adviesinstantie deel uit van het Reichsforstamt.)

Sommige bedrijfstakingen, zooals b.v. de Fachuntergruppe der Leisten-, Rahmen-, Bilder- und Spiegel-Industrie, hebben bovendien nog een eigen propaganda-bureau, omdat het houtverbruik van deze industrie niet zoo belangrijk is, dat b.v. de Arbeitsgemeinschaft Holz speciaal in deze richting veel moeite zal doen.

Engeland.

1. Timber development association. (Een door de belanghebbenden gefinancierde zeer actieve propaganda- en voorlichtings-organisatie).
2. Forest products laboratory in Princes Risborough. (Het rijks-boschbouwproefstation). (Behandelt jaarlijks vele binnenkomende vragen om inlichting, afkomstig van importeurs, houthandelaren, architecten, enz.)

Frankrijk.

1. Institut national du bois. (Hierin zijn alle industriele, commercieele en boschbedrijfs-organisaties, alsmede de beide in aanmerking komende ministeries, vertegenwoordigd.)

Stichtte in 1934 de Ecole supérieure du bois te Parijs, bedoeld om kennis betreffende het hout bij te brengen aan ieder die ermede te maken heeft.

2. Fédération nationale du bois.
3. Direction générale des Eaux et forêts (Ministère d'agriculture).
4. In den loop van 1935 zijn twee commissies, onder auspiciën van den staat, ingesteld, met aan het hoofd de chef van de staatsbosschen, die propaganda voor het hout moeten maken. De eene commissie, speciaal voor de propaganda, krijgt de beschikking over een geldsbedrag dat gevormd zal worden door de opbrengst van een speciaal voor dit doel bij ministerieel besluit ingestelde heffing van 2 % van de waarde, op te brengen bij alle houtverkoopingen. Men rekent dat deze heffing, zelfs onder de heerschende ongunstige omstandigheden, niet minder dan 3 millioen francs zal opleveren. — De tweede commissie, gevormd uit de grootste importeurs, zal naast propaganda ook streven naar uitbreiding van de toepassingen van hout, en krijgt de beschikking over een eveneens opzettelijk voor dit doel ministerieel halfjaarlijks vast te stellen aandeel van de geheven invoerbelasting op hout. Voor het jaar 1935 kwam hieruit tot October een bedrag van 75.000 francs ter beschikking.
5. De Direction générale des Eaux et forêts heeft juist, Maart 1936, ingesteld de Service de documentation, belast met : statistiek, economische en technische studies, nationaal en internationaal, met betrekking tot de voortbrenging, het gebruik, de handel en de verwerking van hout. Deze publiceert een periodiek : Bulletin de renseignements sur le bois, met beperkte oplage, voor industrie en handel, en voor de pers.

Italië.

1. De staatsorganisatie betreffende bosch en hout.
2. „Il legno”, Milano.

Joegoslavië.

Comité central de la production et du commerce yougoslave du bois.

Kanada en Britsch Columbia.

1. Timber commissioner for Eastern Canada.
2. British Columbia timber commissioner.
Beide gevestigd te Londen.
3. Commission des produits forestiers de Quebec.
Het bureau hiervan staat in geregelde verbinding met boschbezitters, de houtindustrie, de houthandel, alsook met het ministerie van Landbouw en andere staatsinstanties. Propageert op velerlei manieren kennis en toepassing van hout. Betreffende het houtonderzoek

werkt zij in geregeld contact met het staatslaboratorium te Ottawa, hetwelk talrijke onderzoeken voor de commissie uitvoert.

4. Canadian lumberman's association.
5. White pine bureau.

Letland.

Lettländische Handels- und Industrie-Kamer.

Litauen.

Association des forestiers de la Lithuanie.

Oostenrijk.

1. Oesterreichischer Holzwirtschaftsrat.
2. Oesterreichische Inlandsabsatzförderungsstelle.
Met particuliere gelden gefinancierd. Legt den nadruk op bevordering van het wetenschappelijk onderzoek, waarop alle propaganda moet steunen.
3. Oesterreichische Fachausschusz für Holzfragen.

Polen.

1. Conseil supérieur des associations de bois en Pologne.
2. Conseil économique du commerce et de l'industrie du bois.
3. Union des associations des propriétaires forestiers.

Roemenië.

Union générale des industries de la Roumanie, (Ugir),
Section forestière.

Tsjechoslovakye.

Tsjechoslowakischer Holzzentralrat. (Centrale van de houtproducenten, de zaagindustrie, de houthandel en de houtverwerkende industrie.) Door alle groepen in samenwerking is een technisch-wetenschappelijke vereeniging opgericht voor onderzoek en propaganda van het hout. Naast alle takken van het houtbedrijf, zijn hierin vertegenwoordigd officieele instanties, en organisaties, hoogleraren, enz.

Zweden.

Uit een artikel in een houtblad:

„Um propagandistische Aufklärungsarbeiten wirksam zu gestalten, sind vor Allem entsprechende Kenntnisse und eine Organisation erforderlich. Auf dem Gebiete der Holzforschung zum Zwecke der besseren Holzverwertung wird bereits in Schweden von verschiedenen Organisationen wertvolle Arbeit geleistet, so z. B. von der Forsthochschule, der forstlichen Versuchsanstalt, der Ingenieur-Akademie, der technischen Hochschule für Zellulosetechnik und Holzchemie, den staatlichen Versuchsanstalten, und den Industrielaboratorien. Allerdings fehlt eine zusammenfassende Spitzenorganisation, welche die Tätigkeit überblicken, das Material verteilen und dafür sorgen könnte, dass unnötige Doppelarbeit vermieden wird.“

Zwitserland.

1. Schweizerischer Verband für Waldwirtschaft.
2. Forstwirtschaftliche Zentralstelle.
3. „Lignum”. Schweizerische Arbeitsgemeinschaft für das Holz.

Doel hiervan is: algemeene kennis betreffende het gebruik van hout, en zijn eigenschappen, op alle gebieden te verspreiden, en te ijveren voor de toepassing van hout. Staat daarbij op een absoluut wetenschappelijk-objectief standpunt. Is verbindingsschakel tusschen ambtelijke instanties en het houtvak in alle punten waarbij twijfel en kwesties optreden. In de bedoeling ligt de instelling van adviseurs over het geheele land, waarvoor vaklieden uit de praktijk zullen optreden.
